

Davacı : Türk Eğitim-sen
Vekili : Av. Dilek Zengin
Bayındır 2 Sk. No:46 Kızılay/ANKARA

Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı-ANKARA
Vekili : Av. Adnan Başkan - Aynı Adreste

İstemin Özeti : Davacının bakmakla yükümlü olduğu eşinin, Kastamonu İli Pınarbaşı İlçesi Toplum Sağlığı Merkezince, Kastamonu Devlet Hastanesine sevk edilmesi nedeniyle yapılan yol giderinin ödenmemesine ilişkin işlemin dayanağı olan 25.3.2010 tarih ve 27532 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sağlık Uygulama Tebliğinin 5.2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde yer alan "Sevkin, Kurumca belirlenen istisnalar hariç olmak üzere, sözleşmeli ikinci ya da üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunca yapılmış olması" kuralının, Pınarbaşı İlçesinde Kurumla sözleşmeli ikinci ya da üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusu bulunmadığı, bu nedenle birinci basamak resmi sağlık kuruluşu olan Toplum Sağlığı Merkezince sevkin yapılmasında hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 63. maddesinde, Kurumun, finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerinin teşhis ve tedavi yöntemlerini, türlerini, miktarlarını ve kullanım sürelerini, ödeme usûl ve esaslarını Sağlık Bakanlığının görüşünü alarak belirlemeye yetkili olduğu, dava konusu Tebliğ hükümlerinin belirtilen Kanuni düzenlemelere dayanılarak çıkarıldığı, dolayısıyla yasal dayanaktan yoksun bulunan davanın reddine karar verilmesi gerektiği savunulmuştur.

Danıştay Tetkik Hakimi : Harun Aydın

Düşüncesi :5510 sayılı Yasa ve bu Yasa uyarınca çıkarılan Yönetmelikte tıbbi yada zorunlu nedenlerle yerleşim yeri dışına sevk yapılabileceği, ancak bu sevk nedeniyle yol giderleri ve gündeliklerin ödenebilmesi için sevkin hekim tarafından yapılması ve sevk zincirine uyulması gerektiği belirlenmiş, ancak sigortalının bulunduğu yerleşim yerinde sözleşmeli yada resmi ikinci veya üçüncü sağlık hizmeti sunucusu olmaması halinde birinci basamak sağlık hizmeti sunucusunun yapacağı sevkin geçersiz olduğuna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği, ayrıca 15.10.2010 günlü, 27730 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" in 10. maddesi ile yapılan yeni düzenlemeyle; yerleşim yerinde ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusu bulunmaması halinde birinci basamak sağlık kuruluşunca düzenlenen sevk belgesinin kabul edileceği, sözleşmeli herhangi bir sağlık hizmeti sunucusu bulunmaması halinde ise yerleşim yerinin belirlenmesi halinde tedavi için düzenlenen geçerli sağlık raporunun, sevk belgesi olarak geçerli kabul edileceği kurala bağlandığından dava konusu sağlık uygulama tebliğinde yer alan "Sevkin, Kurumca belirlenen istisnalar hariç olmak üzere, sözleşmeli ikinci ya da üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunca yapılmış olması" kuralının iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Danıştay Savcısı Aydın Akgül

Düşüncesi : Dava, davacının bakmakla yükümlü olduğu eşinin, Kastamonu İli Pınarbaşı İlçesi Toplum Sağlığı Merkezince, Kastamonu Devlet Hastanesine sevk edilmesi nedeniyle yapılan yol giderinin ödenmemesine ilişkin işlemin dayanağı olan 25.3.2010 tarih ve 27532 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan

Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nin 5.2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde yer alan "Sevkin, Kurumca belirlenen istisnalar hariç olmak üzere, sözleşmeli ikinci ya da üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunca yapılmış olması" kuralının iptali istemiyle açılmıştır.

İşleme dayanak gösterilen dava konusu düzenlemede; yol gideri ve gündelik ödenebilmesi için sevkin, Kurumca belirlenen istisnalar hariç olmak üzere, sözleşmeli ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunca yapılmış olması gerektiği hükmüne yer verilmiştir.

Davacının bakmakla yükümlü olduğu eşinin söz konusu sevkinin birinci basamak sağlık hizmeti sunucusu olan aile hekimliğince yapılmış olması, dolayısıyla sevkin sözleşmeli ikinci veya üçüncü basamak sağlık kuruluşunca yapılmamış olması nedeniyle dava konusu Tebliğ hükmü uyarınca davacıya yol gideri ve gündelik ödenmemiştir.

Öte yandan, davacı dilekçesinde; Pınarbaşı İlçesinde işlem tarihinde KBB Uzmanı hekim bulunmadığı gibi sözleşmeli ya da resmi ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunun da bulunmadığını, ikinci basamak sağlık hizmeti sunucusu bulunan en yakın yerleşim yeri olan Azdavay İlçesinde de KBB Uzmanı hekim olmadığını, bu nedenle zorunlu olarak aile hekimi tarafından eşinin refakatli olarak Kastamonu Devlet Hastanesine sevk edildiğini öne sürmüştü, davalı idare ise davacının bu iddialarının aksini savunmamıştır.

Anayasa'nın 5., 17. ve 56. maddeleriyle kişilere, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme ve hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürebilme hakkı tanınmış ve devlete de, herkesin maddi ve manevi varlığını geliştirmesi için gerekli şartları hazırlama, kişilerin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlama görevi verilmiştir. Kişilerin maddi ve manevi varlıklarını geliştirilebilmelerinin, mutlu ve huzurlu olabilmelerinin başlıca şartı, ihtiyaç duydukları anda sağlık hizmetlerine ulaşım ihtiyacı duydukları oranda bu hizmetlerden yararlanabilmeleridir. Anayasa Mahkemesi'nin 16.7.2010 tarihli E:2010/29, K:2010/90 sayılı kararında da belirtildiği üzere; sağlık hizmetleri doğrudan insanın en temel hakkı olan sağlıklı yaşam hakkı ile ilgili olması nedeniyle diğer kamu hizmetlerinden farklı olup; sağlık hizmetinin temel hedefi olan insan sağlığının, mahiyeti itibarıyla ertelenemez ve ikame edilemez bir özelliğe sahip olduğunda kuşku bulunmamaktadır.

Anayasanın yukarıda yer verilen amir hükümleri esas alınmak suretiyle 5510 sayılı Genel Sağlık Sigortası Kanun'unun 65. maddesinde yapılan düzenlemede ise, hekimin tedavi sonrası tıbben göreceği lüzum üzerine sigortalının veya bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmaları için muayene ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına yapılan sevklerinde gidiş-dönüş yol giderlerinin ve gündeliklerinin Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanacağı ve bu hususa ilişkin usul ve esasların Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği hükümlerine yer verilmiştir.

Anılan madde uyarınca hazırlanan "Genel Sağlık Sigortası İşlemleri Yönetmeliği"nin 31. maddesinde, genel sağlık sigortası veya bakmakla yükümlü olduğu kişilerin müracaat ettikleri sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusunda yapılan hekim muayenesi veya tedavisi sonrasında tıbbi ya da zorunlu nedenlerle yerleşim yeri dışına sevk yapılabileceği belirtilmiştir; 40. maddesinin 1. fıkrasında, aile hekiminin birinci basamak sağlık hizmeti sunucusu olduğu; 4. fıkrasında ise, sevk zincirine uyulmaması halinde sağlık hizmeti bedelleri ve yol giderlerinin, gündelik ve refakatçi giderlerinin kurumca karşılanmayacağı hükme bağlanmıştır.

Dolayısıyla, 5510 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca çıkarılan Yönetmelikte tıbbi ya da zorunlu nedenlerle yerleşim yeri dışına sevk yapılabileceği, ancak bu sevk nedeniyle yol giderleri ve gündeliklerin ödenebilmesi için sevkin hekim tarafından

yapılması ve sevk zincirine uyulması gerektiği belirlenmiş, ancak sigortalının bulunduğu yerleşim yerinde sözleşmeli ya da resmi ikinci veya üçüncü sağlık hizmeti sunucusu olmaması halinde birinci basamak sağlık hizmeti sunucusunun yapacağı sevkın geçersiz olduğuna ilişkin bir düzenlemeye ise yer verilmemiştir.

Bu nedenle, 1., 2. veya 3. basamak sağlık hizmeti sunucularından hiç birisinin bulunmadığı veya incelenen olayda olduğu gibi sadece birinci basamak sağlık hizmeti sunucusunun bulunduğu yerleşim yerlerinde bulunan sigortalılar veya bunların bakmakla yükümlü oldukları yakınlarının sevklerinin nasıl yapılacağı, bunların yol giderleri ile gündeliklerinin ne şekilde ödeneceğine dair bir düzenlemenin olması gerektiği kuşkusuzdur. Aksi takdirde, sevk zincirini işletebilecek sağlık hizmeti sunucularının mevcut olmadığı yerleşim yerlerinde yaşayan sigortalılar ve bunların bakmakla yükümlü oldukları yakınları açısından sağlık hizmetlerinden yeterince yararlanamama gibi olumsuz bir durumun ortaya çıkacağı açıktır.

Nitekim, daha sonra 15.10.2010 günlü, 27730 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" in 10. maddesi ile yapılan yeni düzenlemeyle; yerleşim yerinde ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusu bulunmaması halinde birinci basamak sağlık kuruluşunca düzenlenen sevk belgesinin kabul edileceği, sözleşmeli herhangi bir sağlık hizmeti sunucusu bulunmaması halinde ise yerleşim yerinin belirlenmesi halinde tedavi için düzenlenen geçerli sağlık raporunun, sevk belgesi olarak geçerli kabul edileceği belirtilmek suretiyle dava konusu Tebliğde yer alan söz konusu eksiklik giderilmiştir.

Açıklanan nedenlerle, 25.3.2010 tarih ve 27532 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nin 5.2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde yer alan "Sevkin, Kurumca belirlenen istisnalar hariç olmak üzere, sözleşmeli ikinci ya da üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunca yapılmış olması" kuralının iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbeşinci Dairesi'nce, 2577 sayılı Yasanın 14. maddesi uyarınca hazırlanan Tetkik Hakiminin raporu ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüldü:

Dava; Kastamonu İli, Pınarbaşı İlçesi, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünde şef olarak görev yapan davacının, bakmakla yükümlü olduğu eşinin Pınarbaşı İlçesi Toplum Sağlığı Merkezi Aile Hekimliğince anılan ilçede Kulak Burun Boğaz Uzmanı hekim olmaması nedeniyle Kastamonu Devlet Hastanesine refakatli olarak sevk edilmesi sonrasında, bu sevkten dolayı yol giderlerinin ödenmemesine ilişkin işleme dayanak olarak gösterilen 25.3.2010 tarihli Sağlık Uygulama Tebliği'nin 5.2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde yer alan hükmün iptali istemiyle açılmıştır.

İşleme dayanak gösterilen dava konusu düzenlemede yol gideri ve gündelik ödenebilmesi için sevkın, Kurumca belirlenen istisnalar hariç olmak üzere, sözleşmeli ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti sunucusunca yapılmış olması gerektiği hükmüne yer verilmiştir.

Davacının bakmakla yükümlü olduğu eşinin söz konusu sevkinin birinci basamak sağlık hizmeti sunucusu olan aile hekimliğince yapılmış olması, dolayısıyla sevkın sözleşmeli ikinci veya üçüncü basamak sağlık kuruluşunca yapılmamış olması nedeniyle dava konusu Tebliğ hükmü uyarınca davacıya yol gideri ve gündelik ödenmemiştir.

Öte yandan, davacı dilekçesinde Pınarbaşı İlçesinde işlem tarihinde KBB Uzmanı hekim bulunmadığı gibi sözleşmeli yada resmi ikinci veya üçüncü basamak sağlık hizmeti

Açıklanan nedenlerle dava konusu 25.3.2010 tarih ve 27532 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nin 5.2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinin **İPTALİNE**, aşağıda dökümü yapılan 173,65 TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanun'unun 48. maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği tarihten itibaren 30 gün içinde temyiz yoluyla Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna başvurulabileceğinin taraflara bildirilmesine, 07/04/2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Kırdar
ÖZSOYLU

Üye
Ertuğrul
ARSLANOĞLU

Üye
Mustafa
GENÇ

Üye
Dr. Gürsel
ÖZKAN

Üye
Bilge
APAYDIN

Yargılama Giderleri:

Yargı Harçları : 92,65 TL
Posta Pulu : 81,00 TL
Toplam : 173,65 TL

